

ENKELE jaren terug was de toestand in Duitsland ronduit alarmerend. Er werden schrikbarend weinig kinderen geboren. Een centraal gecoördineerd gezinsbeleid moest daaraan verhelpen. „We hebben méér kinderen nodig per gezin en méér gezinnen in de samenleving”, stelde Ursula von der Leyen, Duits minister van Gezinszaken én moeder van zeven. „Komen er niet méér kinderen, dan kunnen we onze economie en ons sociaal stelsel morgen wel vergeten.” Onder haar impuls ontvangen ouders die na de geboorte van een kind een jaar stoppen met werken nu oudergeld of een inkomensafhankelijke bijdrage bovenop de kinderbijslag.

In Vlaanderen blijkt het gezinsbeleid minder planmatig dan in Duitsland, want veeleer organisch gegroeid onder impuls van allerlei bewegingen zoals de Gezinsbond. Bij onze oosterburen houdt elk ministerie bij de ontwikkeling van zijn beleid rekening met het gezin. Toch is ons beleid niet minder doeltreffend, verzekert Steven Vanackere (CD&V), Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin. „Het systeem van gezinsmodulatie in de onderwijssector bijvoorbeeld wordt ons in andere Europese lidstaten benijd. Daarbij wordt nagegaan in hoeverre de Vlaamse regering in elke beleidsmaatregel betreffende het onderwijs rekening houdt met de gezinsrealiteit.”

Om zelf een beeld te krijgen, liet de gezinsminister in kaart brengen in welke mate ook in andere beleidsdomeinen in Vlaanderen rekening wordt gehouden met de kinderlast. Niet echt, moest hij tot zijn verbazing vaststellen. Een voorbeeld. „Ouders met een gehandicapt kind met hoog zorgprofiel kunnen een beroep doen op een persoonlijk assistentiebudget. Daartoe wordt ieder kind en zijn zorgbehoefte afzonderlijk beoordeeld. Wat bleek nu? In een gezin met drie kinderen met een lichte handicap werd de impact van deze handicaps niet opgeteld. Dat is onaanvaardbaar! De zorg voor drie kinderen met een handicap, ook al is die niet zwaar, blijft tenslotte een taaie klus.”

Uit onderzoek blijkt dat heel wat ouderparen meer kinderen hadden gewild dan ze uiteindelijk kregen. © Corbis

Werken of/en knuffelen?

Ilse Van Halst

Om de bevolking in Europa op peil te houden zou elk gezin 2,1 kind moeten krijgen, bijna de helft meer dan nu. Sommige landen voeren daarom bewust een gestroomlijnde gezinspolitiek. Hoe zit het bij ons? Kent Vlaanderen een samenhangend gezinsbeleid, of is het een samenraapsel van afzonderlijke maatregelen, genomen zonder ze te toetsen aan een achterliggende visie?

Samenleving mag best wat kindvriendelijker zijn

Doeltreffend?

De vraag rijst dus of het systeem van gezinsmodulatie voldoende doeltreffend is. Krijgen gezinnen volop de kans hun kindervens te combineren met een loopbaan? „In tal van opzichten zijn er problemen”, geeft de minister grif toe. „Almaar meer signalen wijzen erop dat dit model steeds meer onder druk staat. We stellen niet enkel vast dat zich een ‘gezinsverdunning’ voordoet, waarbij het aantal kinderen per gezin afneemt. Uit onderzoek blijkt ook dat heel wat ouderparen méér kinderen hadden gewild dan ze uiteindelijk kregen.”

Met een formele kinderopvang (waarbij kinderen worden uitbesteed aan betaalde derden) voor veertig procent van alle kinderen, hoger dan het streefdoel van de Europese Unie van één op drie, behoort België tot de drie beste van Europa. En toch volstaat dat

niet, stelt Vanackere vast. „Onder meer omdat de formele opvang kwalitatief een hoogstaand aanbod biedt, dat bijgevolg een grote aantrekkingskracht uitoefent.” Waarom dan niet de informele opvang stimuleren? „We moeten inderdaad opnieuw de zelfredzaamheid van ouders waarderen en aanmoedigen. Waarom slagen we er niet in méér ouders te laten samenwerken, zodat ze elkaar kunnen afwisselen in de opvang van hun kinderen tijdens de vakantiemaanden? Ik pas woensdag op jouw kinderen, jij donderdag op de mijne.” Sinds deze zomer kun je voor tips omtrent dergelijke initiatieven overigens terecht bij Kind&Gezin.

Vlaanderen hoeft dus niet te blozen als het gaat om het gezinsbeleid, meent Steven Vanackere. Een alternatief gezinsbeleid is

met andere woorden overbodig. „Het gezinsbeleid bij ons beperkt zich al lang niet meer tot het klassieke gezin, maar focust op alle mogelijke gezinsvormen.” Zo besloot de Vlaamse regering geruime tijd geleden de dienstcheques exclusief in te zetten voor eenoudergezinnen, zodat in de meeste gevallen de moeder een baan en de zorg voor haar kroost kan combineren.

Moet het gezinsbeleid in Vlaanderen, net als in Duitsland, dan geen tandje bijsteken in de strijd tegen de vergrijzing, ook al vertoont België sinds 2004 opnieuw een lichte stijging van het geboortecijfer? Is de Vlaamse politiek wat dat betreft traditioneel veel-er huiverachtig, geen spoor van reserve bij Vanackere. „Als overheid moeten we geld durven uit-trekken om te zorgen dat er vol-

doende kinderen worden geboren, omdat dit onze samenleving sterk houdt.”

De minister betwijfelt evenwel of de afweging om al dan niet (meer) kinderen op de wereld te zetten een financieel verhaal is, dan wel een gevolg van een mentaliteit. Steven Vanackere: „Hoe

aanvaardbaar vindt onze samenleving, gericht op consumeren, het dat mensen keuzes maken die voor velen overkomen als een offer, in centen, maar ook in tijd die je voor de zorg voor een kind moet vrijmaken? Moet onze samenleving zich niet dringend kindvriendelijker opstellen?”

Advertentie

GOEDKOOPST in zijn assortiment

wattenstaafjes **GOEDKOOPSTE** in zijn assortiment Per stuk

Everyday 200 stuks

€ 0,24 **colruyt** laagste prijzen